

Универзитетска библиотека "Светозар Марковић"

Мр Гордана Лазаревић

УДК у систему **COBISS**

УДК у систему COBISS

Садржинска обрада у систему COBISS подразумева предметизацију и универзалну децималну класификацију (УДК).

УДК број се уноси у поље 675.

1. Дефиниција поља:

Поље садржи класификацијски број који се додаје библиографској јединици према схеми УДК.

2. Учесталост поља:

Изборно. Поновљиво.

3. Индикатори:

Нису одређени.

4. Потпоља:

a Број

Класификацијски број према УДК таблицама.

Није поновљиво.

b Број за потребе израде библиографија.

c Број за претраживање.

Потпоље је обавезно и намењено је претраживању из базе података COBISS.

s Број за потребе статистичког прегледа.

За унос бројева у потпоља b, c i s употребљава се шифрарник.

Приликом претраживања потпоља из базе података користе се следећи префикси:

DC – за потпоље 675a

UG – за потпоље 675b

UC – за потпоље 675c

US – за потпоље 675s

УДК

УДК (универзална децимална класификација) представља међународни класификациони систем који Међународна федерација за документацију публикује у облику таблица потпуног, средњег и скраћеног издања на неком од светских језика. Хијерархијска поставка ових таблица заснована је на децималном систему који пружа могућност да се у свакој научној и стручној области доследно спроводи поступно рашчлањивање на онолико ужих група и подгрупа колико допушта сама област.

Стручна класификација, израда и формирање стручног каталога или аутоматизоване базе података подразумева стандардизовану примену УДК

таблица. Да би примена ових таблица била правилна и стручно заснована, морају се поштовати прописана упутства и установљени принципи за употребу бројева и

осталих симбола. Прописи не дозвољавају излазак из утврђене схеме, нити додатну разраду која није предвиђена таблицама.

Таблице система УДК садрже:

- главне таблице
- помоћне таблице

Главне таблице садрже бројеве којима је представљена целокупност људског знања и активности, и хијерархијским принципом означавају научне и стручне области.

Бројеви помоћних таблица имају функцију да допуне и ближе објасне основне симболе, па се, осим у ретким приликама, примењују искључиво као додатак главним бројевима, а ретко се користе и као самостални бројеви.

Таблице УДК се састоје из два дела. Први део чине саме таблице, а други део је предметни регистар у коме су појмови из таблица сређени алфабетски.

Главни бројеви

Главне таблице обухватају све научне и стручне области и остале видове људске делатности распоређене у десет основних група које су означене бројевима:

- 0** Општа група
- 1** Филозофија. Психологија
- 2** Религија. Теологија
- 3** Друштвене науке
- 4** (Упражњена група)
- 5** Математика. Природне науке
- 6** Примењене науке. Медицина. Техника
- 7** Уметност. Спорт. Разнода
- 8** Лингвистика. Књижевност
- 9** Географија. Биографије. Историја

Помоћни бројеви

Помоћне таблице садрже бројеве који класификоване појмове објашњавају у њиховим просторним и временским релацијама и обавештавају о језичким, формалним и другим својствима библиотечког документа, што се не може постићи употребом само главних бројева.

Помоћни бројеви могу да буду општи и специјални (аналитички).

Општи помоћни бројеви се примењују у свим стручним групама и имају увек исто значење. Специјални помоћни бројеви имају ограничену примену и то на начин

који је назначен у самим таблицама (постоје две групе специјалних помоћних бројева: прва група почиње са .0 а друга са цртицом -)

Примери:

Главни бројеви:

- 6   Примењене науке
- 61   Медицина
- 611   Анатомија
- 611.1   Кардиоваскуларни систем. Крвни судови
- 611.11   Срчана кеса

- 3   Друштвене науке
- 37   Образовање. Васпитање
- 371   Организација образовања. Школство
- 371.3   Настава. Методе наставе
- 371.31   Наставне форме уопште
- 371.311   Индивидуална настава. Групна настава

Заснованост главних бројева на децималном принципу омогућава поделу на онолико ужих група и подгрупа колико допушта свака појединачна област. То практично значи да се у оквиру сваке стручне групе полази од ознака најширег опсега, а додавањем децимала са десне стране оређено поље се сужава све до броја за сасвим уску област и прецизне детаље.

Помоћни бројеви:

Општи помоћни бројеви:

- (1/9)   Географски помоћни бројеви
- "..."   Хронолошки помоћни бројеви
- (0...)   Помоћни бројеви за облик (форму)
- =...   Помоћни бројеви за језик
- (=...)   Помоћни бројеви за народе
- 03...   Помоћни бројеви за материјале
- 05...   Помоћни бројеви за лица
- .00...   Помоћни бројеви за аспект
- A/Z   Ознаке за абecedни ред

(1/9) Географски помоћни бројеви се исписују у округлим заградама и изражавају просторне релације класификованог садржаја. Полазни број у овој групи је (1) и симболизује место и простор уопште. Тематика везана за цео свет и или простор који обухвата више континената носи помоћну ознаку (100).

Пример:

Vučo, Nikola

Ekonomska istorija sveta: od industrijske revolucije do drugog svetskog rata / Nikola Vučo. – Beograd, 1970

675a 338(100)"17/19"

338 Економска политика

(100) Све земље уопште (помоћни број)

"17/19" 18-20 век (помоћни број)

Међутим, уколико се нека публикација односи на сасвим одређено географско подручје, без обзира на његову величину, број (1) се замењује одговарајућим УДК бројем за то конкретно подручје.

Пример:

Jovanović, Miroslav N.

Evropska ekonomska integracija/ Miroslav N. Jovanović. – Beograd, 2004

675a 327(4)

327 Међународна политика. Међународни односи

(4) Европа (помоћни број)

Места у физичко-географском погледу носе ознаку (2). Овим помоћним бројевима се означавају различити облици географских појмова као што су:

(21) Земљина површина уопште. Копно

(23) Планине

(282) Текуће воде. Реке

Пример:

Kurelec, Branko

Biološki efekti nekih najznačajnijih загађивача morskog ekosistema / Branko Kurelec. – Rijeka, 1982

675a 504.4.054(26)

504.4.054 Загађеност вода

(26) Океани. Мора (помоћни број)

За поједине реке, планине, мора, језера, мореузе постоји конкретан број.

Пример:

Clofeta: check list of the fishes of the eastern tropical Atlantic / editors J. C. Quero...[et al.] . – Paris, 1990.

675a 597(261.7)

597 Рибе. Ихтиологија

(262.3) Источни и југоисточни Атлантук (помоћни број)

У оквиру сложеног УДК броја могу се употребити два географска помоћна броја и то у случајевима када се једном географском ознаком не може постићи неопходна прецизност у индексирању. У оваквим случајевима један помоћни број означава територију, а други географски облик.

Земље старог света носе ознаку (3)

Пример:

Danilović, Jelena

Tekstovi iz rimskog prava: praktikum za vežbe / Jelena Danilović. – Beograd, 1993.

675a 34(37)(076)

34 Право

(37) Антички Рим. Римска држава

(076) Практикуми (помоћни број)

Помоћним бројевима (4/9) обележавају се државе и области савременог света. Почетни бројеви означавају поједине континенте, а дописивањем нових децимала формирају се ознаке за поједине земље или ужа подручја у оквиру једне земље.

(4) Европа

(44) Француска

(443.6) Подручје Париза

(443.611) Париз

Неопходна прецизност у индексирању може се постићи и дописивањем словних ознака на одговарајући помоћни број, у оквиру постојеће округле заграде

Пример:

Le Roy Ladurie, Emmanuel

Montaju, oksitantsko selo od 1294. do 1324. / Emanuel Le Roy Ladurie . – Sremski Karlovci, 1991.

675a 908(44 Montaju)

908 Регионалне монографије
(497.11) Француска (помоћни број)

За прецизно индексирање публикација са темом политичких, културних, економских и других односа две земље могу се користити два географска помоћна броја која се стављају у округлу заграду и повезују двотачком.

Пример:

Izvoz u Veliku Britaniju / [autori članaka Ognjen Car... et al.]. – London, 1980.

675a 339.92(497.11:410)
339.92 Међународни економски односи
(497.11) Србија (помоћни број)
(410) Велика Британија (помоћни број)

"..." Општи помоћни бројеви за време (хронолошки помоћни бројеви) се исписују између знакова навода и служе за означавање временских периода и карактеристика класификованог садржаја. Могућности за њихову примену су бројне, а најчешће се користе у групи историјских наука.

Хронолошким помоћним бројевима могу се обележити различита раздобља:

"-" Античко доба. Предхришћанско доба
"+" Хришћанско доба

Пример:

Mijović, Pavle

O nekim pitanjima naše paleogeneze i urbanogeneze / Pavle Mijović. – Beograd, 1979.

675a 711.424(497.11)"-"
711.424 Градови и места са историјског аспекта
(497.11) Србија (помоћни број)
"- " Античко доба. Предхришћанско доба (помоћни број)

Хронолошким помоћним бројевима се такође могу означити и периоди везани за одређени друштвени поредак или степен цивилизацијског развоја, као на пример:

"04/14" Средњи век
"15/18" период од 16. до 19. века

Примери:

Duby, Georges

Vreme katedrala: umetnost i društvo 980.- 1420. / Žorž Debi; preveo s francuskog Zoran Stojanović. – Beograd, 1989

675a 930.85"04/14"

980.85 Културна историја
"04/14" Средњи век (помоћни број)

Пример:

Salvatorelli, Luigi

L'Italia medioevale: dalle invasioni barbariche agli inizi del secolo XI / Luigi Salvatorelli. – Milano

675a 930.85(450)"04/14"

930.85 Културна историја
(450) Италија (помоћни број)
"04/14" Средњи век (помоћни број)

а могу се обележавати и збивања везана за само један век:

Пример:

Zeitalter des Biedermeier

Das Zeitalter des Biedermeier: mit 71 Abbildungen / Text von Gunter Treffer. – Wien, 1992.

675a 7(436)"18"

7 Уметност
(436) Аустрија (помоћни број)
"18" 19. век (помоћни број)

или временски периоди омеђени двама граничним годинама:

Пример:

Stojkov, Borislav

Urbografija: razvoj ideje o obnovi gradova u Srbiji 1967. do 1997. / Borislav Stojkov. – Beograd, 1997.

675a 711.4(497.11)"1967/1997"

72.01 Урбанизам
(497.11) Србија (помоћни број)
"1967/1997" Период од 1967. до 1997. године (помоћни број)

као и догађаји и појаве који су везани за једну одређену годину (изражавају се навођењем конкретне године)

Хронолошким помоћним бројевима се обележавају и временске поделе према геолошким ерама и археолошким периодима

Примери:

"615" Мезозоик

"632" Палеолит

"637" Бронзано доба

као и такве временске категорије као што су:

"311" Прошлост

"312" Садашњост

"313" Будућност

Хронолошки помоћни бројеви се најчешће користе у групи за историјске науке 93/99, јер се врло често једино применом временских ознака може прецизно изразити историјско раздобље неке државе или народа, или конкретан историјски догађај.

(0...) Помоћни бројеви за форму се исписују у округлим заградама и увек почињу нулом. Они указују на форму у којој је изложен неки документ, на његов опсег и намену.

Група (01...) обухвата библиографије радова

Пример:

Vuksanović, Petar

Jugoslovenska bibliografija turističke medicine / Petar Vuksanović. – Bar, 1991.

675a 61(01)

61 Медицина

(01) Библиографије (помоћни број)

Библиографије радова могу се класификовати и главним бројевима из опште групе 011/016, у зависности о којој се врсти библиографије ради (опште, персоналне, националне, стручне)

Група (02...) означава књиге уопште

Група (03...) обухвата енциклопедије, лексиконе, речнике (језичке и термилошке), приручнике, водиче... За индексирање докумената из ове групе постоје и главни УДК бројеви, као што је главни број 030 који се односи на општа референсна дела и опште енциклопедије.

Пример:

Pevsner, Nikolaus

Lexikon der Weltarchitektur / Nikolaus Pevsner. – Munchen, 1987.

675a 72(031)
72 Архитектура
(031) Лексикони. Енциклопедије (помоћни број)

У групу (04...) улазе публикације у облику зборника сажетака или анотација, интервјуи, докторске дисертације, говори и писма

Пример:

Hengeveld, Robert

Problems of scale in ecological research : Dissertation / Robert Hengeveld. – Haag, 1995.

675a 574(043.3)
574 Општа екологија
(043.3) Докторске дисертације (помоћни број)

У групу (05...) улазе часописи и остале врсте серијских публикација. За индексирање ових публикација постоји и главни УДК број, 050

Група (06...) обухвата различите врсте докумената (извештаји о раду, програми рада, статуту, правилници) организација, удружења, установа и других правних лица.

Пример:

Savez društava bibliotekara Jugoslavije. Skupština. (9 ; 1981 ; Novi Sad)

Deveta skupština Saveza društava bibliotekara Jugoslavije, Novi Sad, 18-19.12.1981. – Novi Sad, 1981.

675a 02:061.2(497.11)(063)
02 Библиотекарство
061.2 Друштва. Удружења
(497.11) Србија (помоћни број)
(063) Материјали са конгреса, саветовања и сл. (помоћни број)

Група (07...) служи за прецизно индексирање уџбеничке литературе

Пример:

Psihijatrija / urednik Dušan Kecmanović. – Beograd, 1983.

675a 616.89(075.8)
616.89 Психијатрија
(075.8) Уџбеници за факултетску наставу (помоћни број)

У групу (08...) улазе зборници, полиграфије, обрасци и слично. За публикације из ове групе такође постоји и главни УДК број 08.

Пример:

Međunarodna trgovinska arbitraža / redakcija Dobrosav M. Mitrović. – Beograd, 1966.

675a 339.5(082)

339.5 Спољна трговина

(082) Збирке радова више аутора (помоћни број)

Група (09...) садржи бројеве за означавање различитих историјских и правних извора

Пример:

Đurić, Olivera M.

Vodič kroz istoriju muzike / Olivera M. Đurić. – Beograd, 2003.

675a 78(091)

78 Музика

(091) Историјски приказ (помоћни број)

Када је неопходно да се формира сложени УДК број који, осим основног, садржи два или више помоћних бројева, помоћни број за форму се по правилу исписује последњи у низу, тј. иза географског, хронолошког или неког другог помоћног броја. Ово правило има изузетак једино у случају индексирања речника када се иза ознаке за форму исписује помоћни број за језик публикације.

Пример:

Popić, Relja

Naučno-tehnički rečnik / Relja Popić. – Beograd, 1982.

675a 62(038)=163.41

62 Техничке науке

(038) Речници (помоћни број)

= 163.41 Српски језик (помоћни број)

=... **Помоћни бројеви за језик** почињу знаком једнакости. Користе се за индексирање приручничке литературе, првенствено језичких и термилошких речника, јер код овакве врсте докумената језик представља суштинску одлику.

Пример:

Veličkov, Ljubomir

Poljoprivredni rečnik: englesko-srpski, srpsko-engleski / Ljubomir Veličkov. – Beograd, 2002

675a 63(038)=163.41=111

61 Пољопривреда

(038) Речници (помоћни број)

=163.41 Српски језик (помоћни број)

=111 Енглески језик (помоћни број)

У случајевима када термилошки речник или вишејезични лексикон обухвата више од три језика, користи се симбол =00

Пример:

Hoensch, Guenther

Dictionary of agriculture: German, English, French, Spanish / compiled by Gunther Hoensch. – Amsterdam, 1963.

675a 63(038)=00

63 Пољопривреда

(038) Речници (помоћни број)

=00 Вишејезичност (помоћни број)

Помоћни бројеви за језик често се користе и за класификовање дела из домена превода у књижевности као и за дела која се баве питањима превођења стручне литературе. Код оваквих публикација, уз основни број из области књижевности, додаје се помоћни број за језик на који се врши превођење.

Пример:

Jovanović, Milivoje

Ana Ahmatova – prevodilac Zmaja / Milivoje Jovanović. – Beograd, 1982.

675a 821.163.41`255.4=161.1

821.163.41 Српска књижевност

`255.4 Стилистика. Књижевно превођење

= 161.1 Руски језик (помоћни број)

У случајевима када се ради о преведеним и објављеним делима, не мора да се наводи ознака језика на који је дело преведено, јер се тај податак препознаје преко елемената из подручја библиографског описа.

Језичка изучавања рукописне грађе такође захтевају употребу помоћних бројева за језик да би се означио језик на коме је рукопис написан.

Пример:

Mladenović, Aleksandar

Povelje Kneza Lazara: tekst, komentari, snimci / Aleksandar Mladenović.

– **Beograd, 2003.**

675a 091=163.41"13"

091 Рукописи

=163.41 Српски језик

"13" 14. век (помоћни број)

(=...) **Помоћни бројеви за народе и расе** формирају се стављањем помоћних бројева за језик у округле заграде.

=111 Енглески језик (помоћни број)

(=111) Енглези (помоћни број)

Пример:

Sa proslave desetogodišnjice srpske zadruge "Oslobodenje" u Velikoj Britaniji. - [b.m. , b.i. , b.g.]

675a 325.25(=163.41)

325. 25 Емиграције

(=163.3) Срби (помоћни број)

У оквиру исте групе бројева постоје и симболи који означавају оне категорије становништва појединих територија за које се ознаке не могу извести из помоћних бројева за језик, него се формирају од географских помоћних бројева. Овај начин индексирања погодан је за означавање оних народа који немају свој језик, или за означавање становништва оних територија на којима је у званичној употреби више језика.

(=1.493) Белгијанци

-03... Помоћни бројеви за материјале користе се у случајевима када материјали или саставни делови предмета и производа не представљају суштину теме одређеног документа, већ су подређени основном појму.

Пример:

Stanković, Snežana

Mogućnost poboljšanja karakteristika reznih alata deponovanjem dijamantskih prevlaka. – str. 10-12

675a 621.78-032.8

621.78 Термичка обрада метала

-032.8 Драго камење. Полудраго камење (помоћни број)

Али у случајевима када поједини материјали представљају суштину теме, одређени материјал се означава главним УДК бројем, а не помоћним.

-05... Помоћни бројеви за лица користе се за означавање различитих категорија људи посматраних са различитих аспеката:

1. према узрасту, односно старосној доби

-053.2 Деца уопште

Пример:

Čolović, Drago

Vakcinisano dete – zdravo dete / Drago Čolović . – Beograd, 1996

675a 615.371-053.2

615.371 Вакцинација

-053.2 Деца (помоћни број)

2. према етничким, националним карактеристикама, држављанству итд.

-054.5 Припадници једне нације. Становници једне земље

-054.73 Избеглице

3. према полу и сродству

-055.2 Жене

-055.52 Родитељи

4. према грађи, здравственом стању, наследним и другим особинама итд.

-056.22 Физички здаве особе

-056.84 Вегетаријанци

5. према занимању, средствима за живот, образовању

-057.112 Особе са пуним радним временом

-057.87 Студенти. Ученици

6. према социјалном статусу

-058.234.4 Пољопривредни радници

-058.865 Усвојена деца

Уколико у оквиру главних таблица УДК постоје симболи за припаднике појединих струка, излишно је да се основном броју додаје и помоћни број за лица, на пример:

614.23 Лекари

У појединим областима означавање припадника појединих струка постиже се применом аналитичких помоћних бројева:

- 7 Уметност
- 7.071 Уметници и њихови задаци
- 7.071.1 Уметници ствараоци (композитори, сликари...)

.00... Помоћни бројеви за аспект изражавају тачке гледишта са којих се одређени појам, предмет или појава могу посматрати. Никада се не користе самостално, већ се директно дописују на основни УДК број.

1. општи аспект (повезује се број за тему и број за аспект) користи симбол .000

.000.1 Филозофски аспект

Пример:

Acham, Karl

Philosophie der Sozialwissenschaften / Karl Acham . – Freiburg, 1983

675a 316.000.1

316 Социологија

.000.1 Филозофски аспект (помоћни број)

.000.34 Правни аспект

Пример:

Medicinsko pravo / Simonida Ceković-Vuletić... [et.al.] . – Beograd, 1998

675a 61.000.34(082)

61 Медицина

.000.34 Правни аспект (помоћни број)

(082) Колективна полиграфија. Сабрана дела више аутора (помоћни број)

2. теоретски аспект користи симбол .001

пример: **675a 02.001.1**

02 Библиотекарство

.000.1 Теоретски аспект. Аспект припреме

3. практични аспект, аспект реализације и производње користи симбол .002

пример: **675a 681.5.002**

681.5 Аутоматска контрола. Технологија аутоматизације

.002 Аспект реализације (помоћни број)

4. економски и финансијски аспект користи симбол .003

пример: **675a 658.003**

658 Предузећа

.003 Економски аспект

5. аспект примене, употребе користи симбол .004
пример: **675а 629.113.004.54**

629.113 Моторна возила
.004.54 Одржавање, поправљање

6. аспект уређаја, опреме, инсталација користи симбол .005

7. аспект просторија, локалитета и зграда (укључујући и службене станове) користи симбол .006

пример:

.006.25 Истраживачке лабораторије (помоћни број)

8. аспект особља користи симбол .007

.007.1 Руководиоци. Саветодавно особље (помоћни број)

9. аспект организације користи симбол .008

.008.6 Контрола. Надзор (помоћни број)

10. аспект односа користи симбол .009

.009.11 Сарадња (помоћни број)

A/Z Ознаке за абecedни ред се као словне ознаке користе у систему УДК и њихова употреба се протеже кроз све стручне области 0/9. Словне ознаке омогућавају комплетнију класификацију и користе се за индексирање биографске литературе и персоналних биографија, монографија места, предела и региона, односно примењују се у случајевима када је потребно прецизно именовати одређену личност или географско подручје.

Пример:

Milinković, Aleksandar

Nikola Tesla: pronalazač za treći milenijum / Aleksandar Milinković. – Beograd, 1998

675а 61:929 Тесла Н.

61 Техничке науке

929 Биографије

Пример:

Topalović, Jordan M.

Trudovo: Stanovništvo i običaji / Jordan M. Topalović. – Beograd, 2000

675а 908(497.11Trudovo)

908 Регионалне монографије

(497.11) Србија (помоћни број)

Симболи:

Индексирање докумената применом УДК не може у свим случајевима да буде довољно исцрпно и потпуно адекватно ако се бројеви из главних таблица једноставно преузму, већ је потребно додавање помоћних ознака или комбиновање са другим главним бројевима.

За комбиновање главних бројева, њихово међусобно повезивање и формирање сложене ознаке УДК користе се поједини симболи (знаци) утврђеног значења:

- + Знак набрајања
- / Знак проширења
- : Знак односа
- :: Знак двоструке двотачке
- ' Знак за синтезу
- [ ] Угласта заграда

Знак набрајања повезује бројеве за различите теме које су садржане у једном документу и врши функцију набрајања да би се формирао јединствен УДК број за целу публикацију

Пример:

Ivković, Slobodan, Ž.

Otkazi elemenata rudarskih mašina / Slobodan M. Živković. – Beograd, 1997

675a 622+621.87

622 Рударство

621.87 Кранови. Копачи. Багери

Знак проширења повезује у јединствену нумеричку целину низ УДК бројева који у таблицама следе један за другим. Овај знак (коса црта) спаја само почетни и завршни број обухваћеног низа и на тај начин се формира сложени УДК број који означава више области садржаних у једној публикацији.

72/77 Ликовне уметности

72 Архитектура

73 Скулптура

74 Цртање

75 Сликарство

76 Графика

77 Фотографија

Знак односа (двотачка) користи се да означи опште, упоредне и повратне односе у којима А:Б и Б:А имају исто значење, односно нема надређености и подређености.

Пример:

Vrcan, Srđan

Sport i nasilje danas u nas: i druge studije iz sociologije sporta / Srđan Vrcan. – Zagreb, 1990.

675a   **316:796.01**
316   Социологија
796.01   Спорт. Теорија спорта

Знак двоструке двотачке се од знака односа разликује само по томе што код овог симбола не може доћи до инверзије бројева, односно њиме се фиксира редослед компоненти сложеног УДК броја.

Знак за синтезу (апостроф) примењује се у случајевима када се сажимањем УДК бројева за различите појмове утврђује класификациони израз новог значења

Пример:

Radović, Ranka

Tržište govedeg mesa u Srbiji: magistarska teza / Ranka Radović. – Novi Sad, 2003

675a   **637.5'62**
636.2   Говеда
637.5   Месо и месни производи

Знак угласте заграде одваја појмовне целине сложеног УДК броја. Најчешће се користи код оних комбинација бројева који су повезани знаком набрајања (+) или знаком односа (:)

Пример:

Radović, Ranka

Tržište govedeg mesa u Srbiji: magistarska teza / Ranka Radović. – Novi Sad, 2003

675a   **[637.5'62:339] (497.11)(043.2)**
637.5'62   Говеђе месо
339   Тржиште
(497.11)   Србија (помоћни број)
(043.2)   Магистарски радови (помоћни број)